

Vystymosi komitetas

2023/0117(NLE)

20.9.2023

NUOMONĖ

Vystymosi komiteto

pateikta Žuvininkystės komitetui

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Madagaskaro Respublikos tausios žvejybos partnerystės susitarimo ir jo įgyvendinimo protokolo (2023–2027 m.) sudarymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo projekto (09525/2023 – C9-0223/2023 – 2023/0117(NLE))

Nuomonės referentė: Caroline Roose

PA_Leg_Consent

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Europos Komisija derėjosi su Madagaskaro valdžios institucijomis dėl naujo tausios žvejybos partnerystės susitarimo (TŽPS), įskaitant naują įgyvendinimo protokolą, kuris buvo pasirašytas 2022 m. spalio 28 d., sudarymo. Naujuoju TŽPS panaikinamas ir pakeičiamas 2007 m. susitarimas ir jis apima ketverių metų laikotarpį nuo laikino taikymo pradžios dienos.

Naujuoju tausios žvejybos partnerystės susitarimu ir jo įgyvendinimo protokolu nustatoma atnaujinta sistema, pagal kurią 65 Sąjungos laivams suteikiama prieiga prie Madagaskaro vandenų ir leidžiama žvejoti tunus ir jiems giminingas rūšis.

Mainais už žvejybos teises ES moka Madagaskarui finansinį įnašą, kuris yra 1 800 000 EUR per metus ir jį sudaro metinė 700 000 EUR suma už galimybę patekti į Madagaskaro žvejybos zoną ir 1 100 000 EUR sektorinės paramos, skirtos Madagaskaro žuvininkystės sektoriaus politikai remti. ES ir Madagaskaras taip pat susitarė dėl taisyklių, kuriomis siekiama skatinti tausią žvejybą, be kita ko, gerinant žuvininkystės kontrolę ir mokslinį bendradarbiavimą arba kovojant su neteisėta, nedeklaruojama ir neregamentuojama (NNN) žvejyba. Protokolas yra novatoriškas dėl to, kad nustatomas konkretus įnašas už aplinkosaugos vadybą ir ekosistemų apsaugą, kuri turi mokėti Sąjungos laivų savininkai.

Madagaskaro vandenyse gausu įvairių rūšių žuvų, tačiau jos tampa užsienio pramoninių laivų, taikančių intensyvios žvejybos ir išteklių pereikvojimą lemiančios žvejybos būdus, grobiu; tai visų pirma yra krevetes žvejojantys užsienio subjektams priklausantys traleriai. Dėl klimato kaitos ir peržvejojimo blogėja jūrų ekosistemų būklė, o dėl su tuo tiesiogiai susijusio kainų augimo labai sumažėja vietos vartojimas. Dėl šių veiksnių žuvys yra neįperkamos pakrančių bendruomenėms, dėl jų žmonės ryžtasi rizikingai žvejybai atviroje jūroje, o tai savo ruožtu daro poveikį jų pragyvenimo šaltiniams ir apsirūpinimo maistu saugumui. Palyginti su kitų Afrikos šalių žuvų sektoriaus ekonomika, Madagaskare žuvies suvartojimas yra nedidelis (2019 m. duomenimis – 4,26 kg vienam asmeniui per metus, palyginti su 16 kg Seišeliuose ir 20 kg Mauricijuje). Tačiau 33 proc. gyventojų neprivalgo, o kai kurie regionai patiria badą.

Kai kurių rūšių tropiniai tunai, visų pirma gelsvauodegiai tunai, Indijos vandenyne yra peržvejojami. 2022 m. Indijos vandenyno tunų komisijos (IOTC) mokslinis komitetas rekomendavo bent 30 % sumažinti laimikį, kad gelsvauodegių tunų populiacijos atsigauntų. Tokia padėtis susidarė ne tik dėl perteklinių pramoninės tunų žvejybos pajėgumų regione ir nustatyto kvotų lygio, kurio neužtikrinamas tausūs naudojimas, bet ir dėl to, kad naudojama daug žuvų suburiamųjų įrenginių (ŽSI), kurie kenkia ekosistemoms. 2023 m. IOTC priėmė kelias priemones, kuriomis siekiama sumažinti ŽSI naudojimą, tačiau ES ir kai kurios kitos susitariančiosios šalys tam prieštaravo, todėl jos tapo neveiksmingos.

2018 m. žvejyba Madagaskare sudarė beveik 7 proc. nacionalinio bendrojo vidaus produkto. Apskaičiuota, kad 2022 m. nuo žvejybos priklausė beveik 2,5 mln. žmonių pragyvenimas. Didžiąją dalį žvejybos veiklos vykdo smulkiosios žvejybos sektorius, veikiantis pakrančių zonose. Moterys atlieka svarbų vaidmenį, ypač natūrinėje žvejyboje ir visoje vertės grandinėje. Tačiau jos vis tiek gauna nevienodą darbo užmokestį ir patiria peržvejojimo našta.

Sektorinės paramos tikslas yra padėti Madagaskarui išplėtoti nacionalinę žuvininkystės strategiją, visų pirma finansuojant stebėseną, kontrolę ir priežiūrą, kartu remiant smulkiuosius žvejus ir mokymus. Apsirūpinimo maistu saugumo klausimu konkretaus tikslo nenustatyta.

Pranešėja mano, kad protokolas gali pagerinti Madagaskaro padėtį žuvininkystės valdymo, skaidrumo ir NNN žvejybos srityse.

Palyginti su ankstesniu susitarimu, finansinis įnašas buvo padidintas, tai padaryta Madagaskaro prašymu. Tačiau jis galėtų būti didesnis ir teisingesnis, ypač kalbant apie ES veiklos vykdytojų mokamus mokesčius, atsižvelgiant į tunų rinkos vertę. Protokole taip pat nustatyti Madagaskaro pilietybę turinčių jūrininkų įdarbinimo reikalavimai ir griežtesnė socialinė sąlyga. Esama tam tikros ekonominės sąveikos tarp ES laivynų ir vietos perdirbimo sektoriaus, visų pirma kalbant apie tiekiamą Antsirananos konservų gamyklai.

Didelis poslinkis į gerąją pusę yra tai, kad kai kurioms pilietinės visuomenės organizacijoms buvo leista dalyvauti derybose dėl TŽPS. Tokia geroji praktika turėtų būti tęsiama įgyvendinant susitarimą (pvz., konsultuojantis su pakrančių bendruomenėmis ir skelbiant išsamius projektų, finansuojamų sektorinės paramos lėšomis, sąrašus).

Taip pat būtina, kad tausios žvejybos partnerystės susitarimas būtų tiesiogiai naudingas Madagaskaro smulkiosios žvejybos sektoriui. Smulkieji žvejai ir ES tunų žvejybos laivai tiesiogiai nekonkuruoja, nes jie nevykdo veiklos tame pačiame rajone, o ES laivams neleidžiama žvejoti priekrantės zonose. Tačiau tunų pereikvojimas daro didelį poveikį jūrų ekosistemoms ir nuo jų priklausomoms bendruomenėms. Šį klausimą turi spręsti abi susitariančiosios šalys.

Galiausiai, pranešėja pabrėžia, kad siekiant spręsti maisto stygiaus problemą reikia didesnės ES paramos vystymuisi ir TŽPS sąveikos.

Vystymosi komitetas ragina atsakingą Žuvininkystės komitetą rekomenduoti pritarti pasiūlymui dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Madagaskaro Respublikos tausios žvejybos partnerystės susitarimo ir jo įgyvendinimo protokolo (2023–2027 m.) sudarymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo.

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Europos Sąjungos ir Madagaskaro Respublikos tausios žvejybos partnerystės susitarimo ir jo įgyvendinimo protokolo (2023–2027 m.) sudarymas
Nuorodos	09525/2023 – C9-0223/2023 – 2023/0117(NLE)
Atsakingas komitetas	PECH
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	DEVE 10.7.2023
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Caroline Roose 30.8.2023
Priėmimo data	20.9.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 17 –: 0 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Christophe Clergeau, Ryszard Czarnecki, Mónica Silvana González, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimmermann
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Frances Fitzgerald, Marlene Mortler, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Róza Thun und Hohenstein

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

17	+
ECR	Ryszard Czarnecki
ID	Bernhard Zimniok
PPE	Hildegard Bentele, Frances Fitzgerald, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Marlene Mortler, Janina Ochojska
Renew	Stéphane Bijoux, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Christophe Clergeau, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Erik Marquardt, Michèle Rivasi
0	-
2	0
ID	Dominique Bilde
The Left	Miguel Urbán Crespo

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė